ZAKON O SUDU BOSNE I HERCEGOVINE

NESLUŽBENI PREČIŠĆENI TEKST¹ ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine", broj: 49/09 i 74/09, 97/09)²

OPĆI DIO

Član 1. (Osnivanje)

- (1) Da bi se osiguralo efikasno ostvarivanje nadležnosti države Bosne i Hercegovine i poštivanje ljudskih prava i vladavine zakona na njenoj teritoriji, osniva se Sud Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Sud).
- (2) Sjedište Suda je u Sarajevu.

Član 2. (Sastav Suda)

Sud čine predsjednik i određeni broj ostalih sudija, kako je to propisano ovim zakonom.

Član 3 (Jezik)

U postupku pred Sudom i u obraćanju Suda sa strankama u upotrebi su službeni jezici Bosne i Hercegovine – bosanski, hrvatski i srpski, te oba pisma – latinično i ćirilično. Učesnici u postupku imaju pravo koristiti bilo koji od službenih jezika i pisama u svim radnjama postupka.

Član 4. (Poslovnik Suda)

- (1) Poslovnikom Suda uređuju se postupci pred svim odjeljenjima Suda u onoj mjeri u kojoj nisu uređeni zakonima na koje se u ovom Zakonu upućuje. Kod vođenja postupka poštuju se osnovni principi predviđeni ovim zakonom.
- (2) Poslovnik Suda objavljuje se u "Službenom glasniku BiH".

Član 5. (Budžet Suda)

- (1) Sud ima svoj budžet, koji je sastavni dio budžeta Bosne i Hercegovine. Prije početka svake budžetske godine, predsjednik Suda Visokom sudskom i tužilačkom vijeću Bosne i Hercegovine podnosi prijedlog budžeta. Predsjednik Suda ima pravo prisustvovati i zastupati prijedlog Visokog sudskog i tužilačkog vijeća na sjednicama Parlamentarne skupštine i odgovarajućih komisija Parlamentarne skupštine BiH kad god se vodi rasprava i odlučuje o pitanjima budžeta koja se odnose na Sud.
- (2) Predsjednik Suda zadužen je, uz pomoć Generalnog sekretara, za pripremu i izvršavanje budžeta Suda.
- (3) Budžet Suda sadrži posebne stavke kojima se preciziraju budžetske potrebe za rad Odjela I. za ratne zločine i Odjela II. za organizirani kriminal, privredni kriminal i korupciju Krivičnog i Apelacionog odjeljenja (u daljem tekstu: Odjel I. i Odjel II. Krivičnog i Apelacionog odjeljenja.)

¹ Legalist.ba objavljuje ovaj tekst u dobroj vjeri, smatrajući ga u trenutku objavljivanja ispravnom prečišćenom verzijom zakonskog teksta. Ali, autori i Legalist.ba ne jamče da je objavljena verzija prečišćenog teksta propisa pravno valjana, trenutno važeća ili pravodobno dopunjena i mijenjana, stoga Legalist.ba ne odgovara za štetne posljedica koje mogu nastupiti usljed preuzimanja i korištenja ovog neslužbenog prečišćenog teksta.

² U "Službenom glasniku Bosne i Hercegovine" broj: 49/09 je objavljena službena prečišćena verzija Zakona o Sudu BiH. Tekst koji je *italic* je ispravka objavljena u "Službenom glasniku BiH" broj 74/09. Tekst koji je <u>podvučen</u> su izmjene i dopune objavljene u "Službenom glasniku BiH" broj 97/09.

(4) Na kraju svake budžetske godine, predsjednik Suda obavještava Parlamentarne skupštinu Bosne i Hercegovine o izvršavanju budžeta Suda.

Član 6. (Opunomoćenici)

- (1) Da bi se opunomoćenik pojavio, odnosno postupao pred Sudom, mora biti upisan u imenik advokata nadležnog organa u Bosni i Hercegovini priznatog od Suda.
- (2) Sud može u svakom pojedinačnom slučaju posebno dozvoliti postupanje pred Sudom opunomoćeniku koji ne ispunjava uslove iz prethodnog stava. Poslovnikom Suda utvrđuje se postupak za posebno postupanje opunomoćenika, kao i za priznavanje tijela koje izdaje dozvole za advokate.
- (3) Poslovnikom Sud određuje uslove i način obavljanja rada svih opunomoćenika u postupku pred Sudom, naročito uključujući pravo da, po vlastitoj ocjeni, izrekne sankciju opunomoćeniku u postupku pred Sudom.
- (4) Sankcije iz stava (3) ovog člana mogu uključiti suspenziju ili ukidanje dozvole za rad pred Sudom kao i svaku drugu sankciju utvrđenu zakonom i Poslovnikom Suda.
- (5) Ured registrara Odjela I. i Odjela II. Krivičnog odjeljenja i Odjela I. i Odjela II. Apelacionog odjeljenja (u daljem tekstu: Ured registrara Odjela I. i Odjela II.) može propisati dodatna pravila za advokate koji postupaju pred Odjelom I. i Odjelom II. Krivičnog i Apelacionog odjeljenja, koja čine sastavni dio Poslovnika Suda.

NADLEŽNOST

Član 7. (Krivična nadležnost)

- (1) Sud je nadležan za krivična djela utvrđena Krivičnim zakonom BiH i drugim zakonima Bosne i Hercegovine.
- (2) Sud je dalje nadležan za krivična djela utvrđena zakonima Federacije Bosne i Hercegovine, Republike Srpske i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine kada ta krivična djela:
 - a) ugrožavaju suverenitet, teritorijalni integritet, političku nezavisnost, nacionalnu sigurnost i međunarodni subjektivitet Bosne i Hercegovine;
 - b) mogu imati ozbiljne reperkusije ili štetne posljedice na privredu Bosne i Hercegovine, ili mogu izazvati druge štetne posljedice za Bosnu i Hercegovinu ili mogu izazvati ozbiljnu ekonomsku štetu ili druge štetne posljedice izvan teritorije datog entiteta ili Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine.
- (3) U nadležnosti Suda je takođe da:
 - a) zauzima konačan i pravno obvezujući stav u vezi s provođenjem zakona Bosne i Hercegovine i međunarodnih ugovora na zahtjev bilo kojeg suda entiteta ili bilo kojeg suda Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine kojem je povjereno provođenje zakona Bosne i Hercegovine;
 - b) Sud je takođe nadležan za donošenje praktičnih uputstava za primjenu krivičnog materijalnog prava Bosne i Hercegovine iz nadležnosti Suda u vezi s krivičnim djelima genocida, zločina protiv čovječnosti, ratnih zločina i kršenje zakona i običaja rata, te pojedinačnom krivičnom odgovornošću vezano za ova djela, po službenoj dužnosti ili na zahtjev bilo kojeg entitetskog suda ili suda Distrikta Brčko Bosne i Hercegovine.
 - c) odlučuje o pitanjima koja se tiču provođenja međunarodnih i međuentitetskih krivičnih propisa, uključujući i odnose s Interpolom i drugim međunarodnim policijskim organima, kao što su transfer osuđnog lica, izručenje i predaja lica, koje druga država, odnosno međunarodni sud ili tribunal zahtijevaju od bilo kojeg organa na području Bosne i Hercegovine;

- d) rješava sukob nadležnosti između sudova entiteta, između sudova entiteta i Suda Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, te između Suda i bilo kojeg drugog suda;
- e) odlučuje o ponavljanju krivičnog postupka za krivična djela predviđena zakonima države Bosne i Hercegovine.

Član 8. (Upravna nadležnost)

- (1) Sud je nadležan da odlučuje po tužbama protiv konačnih upravnih akata, odnosno kada se radi o šutnji administracije, institucija Bosne i Hercegovine i njenih organa, javnih agencija, javnih korporacija, institucija Distrikta Brčko i drugih organizacija utvrđenih zakonom države Bosne i Hercegovine, donesenih u vršenju javnih ovlaštenja.
- (2) Sud je naročito nadležan da:
 - a) ocjenjuje zakonitost pojedinačnih i općih izvršnih upravnih akata donesenih na osnovu državnog zakona, pri vršenju javnih dužnosti organa vlasti Bosne i Hercegovine iz stava (1) ovog člana, za koje zakonom nije predviđeno sudsko ispitivanje;
 - b) rješava imovinske sporove između države i entiteta, između države i Distrikta Brčko, između entiteta, između entiteta i Distrikta Brčko i između institucija Bosne i Hercegovine koje su povezane sa vršenjem javnih ovlaštenja;
 - c) rješava sukob nadležnosti između sudova iz entiteta, i sudova entiteta i sudova Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, te između Suda Bosne i Hercegovine i bilo kojeg drugog suda;
 - d) odlučuje o ponavljanju postupka u sporovima iz stava (1) i stava (2) tač. a) i b).

Član 9. (Apelaciona nadležnost)

- (1) Sud je nadležan da odlučuje po:
 - a) žalbama protiv presuda ili odluka koje donese Krivično odjeljenje ovog Suda;
 - b) žalbama protiv presuda ili odluka koje donese Upravno odjeljenje ovog Suda:
 - c) vanrednim pravnim lijekovima protiv pravosnažnih odluka koje su donijela odjeljenja Suda, osim zahtjeva za ponavljanje postupka.
- (2) Sud je takođe nadležan i za:
 - a) rješavanje po prigovorima koji se odnose na kršenje izbornog zakona i dodatnih propisa i uputstava koje donosi Centralna izborna komisija BiH;
 - b) rješavanje u svim drugim predmetima kada je to predviđeno zakonom Bosne i Hercegovine.

ORGANIZACIJA SUDA

Član 10. (Organizacija Suda)

- (1) Sud ima opću sjednicu i tri odjeljenja.
- (2) Sudska odjeljenja su:
 - a) krivično odjeljenje;
 - b) upravno odjeljenje;
 - c) apelaciono odjeljenje (uključujući nadležnost po žalbi u postupku provođenja izbora).
- (3) Krivično odjeljenje i Apelaciono odjeljenje imaju po tri odjela, u skladu s odredbama ovog zakona.

(4) U skladu sa Poslovnikom Suda, predsjednik Suda je nadležan da sudije raspoređuje na opće i posebne zadatke u bilo koje odjeljenje, vijeće ili predmet, osim ako zakonom nije drugačije propisano.

Član 11. (Odgovornosti predsjednika Suda)

- (1) Predsjednik Suda odgovoran je za:
 - a) predstavljanje Suda u odnosima s državnim tijelima i organizacijama;
 - b) imenovanje sudija u različita odjeljenja i vijeća, osim ako je drugačije propisano ovim zakonom.
 - c) određivanje zamjene za sudiju u slučaju izuzeća sudije kako se dogovori na općoj sjednici Suda;
 - d) određivanje datuma sjednica, vođenje predmeta i raspoređivanje predmeta članovima Suda i, po potrebi, određivanje nadležnog odjeljenja;
 - e) sazivanje i rukovođenje radom opće sjednice Suda;
 - f) izvršenje budžeta Suda;
 - g) rukovođenje osobljem Suda;
 - h) pokretanje disciplinskog postupka protiv generalnog sekretara.
- (2) Predsjednik na općoj sjednici Suda predlaže plan rada koji se priprema na početku svake kalendarske godine i kojim se unaprijed utvrđuje način rasporeda predmeta u skladu s objektivnim kreterijima.

Član 12. (Opća sjednica Suda)

- (1) Opću sjednicu Suda čine sve sudije Suda. Na općoj sjednici odluke se donose većinom glasova svih sudija Suda.
- (2) Na općoj sjednici Sud:
 - a) izrađuje i usvaja Poslovnik o radu Suda;
 - b) izrađuje i usvaja Poslovnik o radu Odjela III. Krivičnog i Apelacionog odjeljenja i Upravnog odjeljenja.
 - c) bira generalnog sekretara;
 - d) usvaja plan rada koji predlaže predsjednik;
 - e) usvaja prijedlog budžeta Suda.

Član 13. (Sudska odjeljenja)

- 1. Upravno odjeljenje sastoji se od najmanje pet sudija.
- 2. Krivično odjeljenje sastoji se od najmanje deset sudija.
- 3. Apelaciono odjeljenje sastoji se od najmanje deset sudija.
- 4. Odjeljenja sude u vijećima sastavljenim od po trojice sudija.
- 5. Od sudije iz drugog odjeljenja može se tražiti da sudi u Apelacionom odjeljenju.

Član 14. (Krivično odjeljenje)

- (1) Krivično odjeljenje sastoji se od tri odjela:
 - a) Odjel I. za ratne zločine
 - b) Odjel II. za organizirani kriminal, privredni kriminal i korupciju,
 - c) Odjel III. za sva ostala krivična djela iz nadležnosti Suda.
- (2) Sudije pojedinci iz svojih odjela mogu obavljati i dužnosti sudije za prethodni postupak ili sudije za prethodno saslušanje.
- (3) Odjelom III. Krivičnog odjeljenja predsjedava predsjednik kojeg biraju sve sudije Odjela III., na mandat od pet godina.

Član 15. (Upravno odjeljenje)

- (1) Upravno odjeljenje vodi predsjednik kojeg biraju sve sudije tog odjeljenja, na mandat od pet godina.
- (2) Protiv odluke kojom se prihvata ili odbija sastav vijeća ne može se uložiti žalba, što ne utiče na pravo da se izjavi prigovor na odluku prilikom ulaganja pravnog lijeka protiv konačne odluke.

Član 16. (Apelaciono odjeljenje)

- (1) Apelaciono odjeljenje sastoji se od tri odjela:
 - a) Odjel I. odlučuje po žalbama na odluke Odjela I. Krivičnog odjeljenja,
 - b) Odjel II. odlučuje po žalbama na odluke Odjela II. Krivičnog odjeljenja,
 - c) Odjel III. odlučuje po žalbama na odluke Odjela III. Krivičnog odjeljenja i na odluke Upravnog odjeljenja. Odjel III. također rješava po prigovorima koji se odnose na izborna pitanja u skladu sa *članom 9. stav 2. tačka a*).
- (2) Odjelom III. Apelacionog odjeljenja predsjedava predsjednik kojeg biraju sve sudije Odjela, na mandat od pet godina.

Član 17. (Ured registrara)

- (1) Sud ima Zajednički sekretarijat i Ured registrara Odjela I. i Odjela II. Krivičnog i Apelacionog odjeljenja.
- (2) Zajednički sekretarijat nadležan je za upravljanje i servisiranje rada Odjela III. Krivičnog i Apelacionog odjeljenja i Upravnog odjeljenja.
- (3) Zajedničkim sekretarijatom rukovodi generalni sekretar, pod nadzorom predsjednika Suda i u skladu sa uslovima utvrđenim Poslovnikom Suda. Osnovna plaća i naknade za generalnog sekretara iznose 80% od osnovne plaće i naknada koje primaju sudije Suda.
- (4) Generalnom sekretaru pomažu dva pomoćnika.
- (5) Registrar rukovodi Uredom registrara Odjela I. i Odjela II. Krivičnog i Apelacionog odjeljenja, i nadležan je, u saradnji s predsjednikom Suda, za upravljanje i pružanje usluga podrške Odjelu I. i Odjelu II. Krivičnog i Apelacionog odjeljenja.

Član 18.

(Sekretar Odjela III. Krivičnog odjeljenja)

- (1) Sekretar Odjela III. Krivičnog odjeljenja, pod nadzorom generalnog sekretara, pomaže u radu sudija.
- (2) Sekretar Odjela III. Krivičnog odjeljenja radi u ime i u skadu s nalozima Odjela III. Krivičnog odjeljenja i sudija tog Odjela.

Član 19.

(Sekretar Odjela III. Upravnog odjeljenja)

- (1) Sekretar upravnog odjeljenja, pod nadzorom generalnog sekretara, pomaže sudijama u radu.
- (2) Sekretar postupa u ime i na osnovu zahtjeva upravnog odjeljenja i sudija tog odjeljenja.
- (3) Sekretar pomaže upravnom odjeljenju u izvršenju odluka tog odjeljenja.

Član 20.

(Sekretar Odjela III. Apelacionog odjeljenja)

- (1) Sekretar Odjela III. Apelacionog odjeljenja, pod nadzorom generalnog sekretara, pomaže u radu sudija.
- (2) Sekretar Odjela III. Apelacionog odjeljenja radi u ime i u skadu s nalozima Odjela III. Apelacionog odjeljenja i sudija tog odjela.

Član 21. (Administrativno osoblje)

- (1) Sud ima administrativnu službu. Sud Poslovnikom utvrđuje organizacionu strukturu službe.
- (2) Sud utvrđuje poslove i zadatke, razloge za neprisustvovanje sjednicama, pitanja zamjene, odsustva, godišnjih i kraćih odmora koji se odnose na administrativno osoblje.

UPRAVNI POSTUPAK

Član 22. (Sukob nadležnosti)

- (1) U slučajevima sukoba upravne nadležnosti između Suda Bosne i Hercegovine i drugog suda u Bosni i Hercegovini, entiteta i Distrikta Brčko, nadležnost ima ovaj Sud.
- (2) U slučajevima iz člana 14. stav (1) ovog zakona, Sud može preuzeti i prenijeti postupak od svakog drugog suda na području Bosne i Hercegovine. Ova odluka je konačna i obvezujuća.

APELACIONO ODJELJENJE

Član 23. (Postupak po izbornim žalbama)

- (1) Protiv odluke bilo kojeg tijela u Bosni i Hercegovini, u entitetima i protiv odluke sudova posljednje instance u Brčko Distriktu BiH može se uložiti žalba Odjelu III. Apelacionog odjeljenja, u smislu člana 15. stav (2) tačka a), ako to nije predmet druge redovne žalbe.
- (2) Prigovor mogu uložiti pojedinci, političke stranke i političke koalicije. Odjel III. Apelacionog odjeljenja ne postupa po anonimnim prigovorima. Svi prigovori se objavljuju, ako u izuzetnim okolnostima nije drugačije određeno Poslovnikom.
- (3) Žalba se ulaže u roku od 15 dana od dana donošenja odluke posljednje instance. Žalba se ulaže pismeno, sadrži kratak opis razloga i potpis podnosioca.
- (4) Odjel III. Apelacionog odjeljenja rješava po žalbi u roku od 10 dana.

ZAVRŠNI DIO

Član 24. (Prelazne odredbe)

- (1) U prijelaznom periodu, dužnost registrara iz člana 17., stav (5), ovog Zakona obavljat će registrar Suda iz Sporazuma o Uredu registrara za Odjel I za ratne zločine i Odjel II za organizirani kriminal, privredni kriminal i korupciju Krivičnog i Apelacionog odjeljenja Suda Bosne i Hercegovine, kao i Posebnog odjela za ratne zločine te Posebnog odjela za organizirani kriminal, privredni kriminal i korupciju Tužilaštva Bosne i Hercegovine, kao i o uspostavi Tranzicijskog vijeća, kojim se zamjenjuje Sporazum o uspostavi Ureda registrara od 01. decembra 2004. i Aneks tog sporazuma ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine Međunarodni ugovori, br. 3/07; u daljem tekstu: Sporazum o Uredu registrara). Prijelazni period će trajati do 31. decembra 2012. godine.
- (2) U prijelaznom periodu iz stava (1) ovog člana, Poslovnik Suda, u dijelu koji se odnosi na odjele iz Sporazuma o Uredu registrara, može se donositi i mijenjati isključivo nakon konsultacija u pisanom obliku s registrarom Suda iz Sporazuma o Uredu registrara.
- (3) U prijelaznom periodu iz stava (1) ovog člana, izvjestan broj međunarodnih sudija može se imenovati u Sud, kako bi radili na predmetima dodijeljenim Odjelu I za ratne zločine Krivičnog i Apelacionog odjeljenja. Međunarodne sudije ne mogu biti državljani Bosne i Hercegovine niti državljani bilo koje od susjednih država.

- (4) U prijelaznom periodu iz stava (1) ovog člana, ali najkasnije do 31. jula 2011. godine, ministar pravde, ministar finansija i Vijeće ministara, zajedno s Fiskalnim vijećem, izradit će finansijski plan kako bi omogućili postepeni prijenos pozicija na koje su imenovani međunarodne sudije na državljane Bosne i Hercegovine, te omogućili propisno pružanje usluga podrške kako je navedeno u Sporazumu o Uredu registrara. Finansijski plan će se reflektirati u Zakonu o izvršenju budžeta za 2012. godinu.
- (5) Po isteku prijelaznog perioda iz stava (1) ovog člana, dužnost registrara iz člana 17., stav (5), ovog Zakona obavljat će registrar iz Sporazuma o Uredu registrara u dodatnom periodu kojeg će odrediti Tranzicijsko vijeće uspostavljeno Sporazumom o Uredu registrara, ali ne kraće od šest mjeseci, s ciljem da se ispune svi tehnički preduvjeti za okončanje tranzicijskog procesa.
- (6) Međunarodne sudije neće biti krivično gonjene, uhapšene ili pritvarane, niti mogu odgovarati u građanskom postupku za mišljenja koja daju ili odluke koje donose u okviru svojih službenih dužnosti.
- (7) Međunarodne sudije ovlaštene su da koriste engleski jezik u svim postupcima pred Sudom Bosne i Hercegovine. Prijevod na jedan od službenih jezika Bosne i Hercegovine osigurava sudski tumač.

Član 25. (Objavljivanje Zakona)

Prečišćeni tekst zakona bit će objavljen odmah u "Službenom glasniku Bosne i Hercegovine", "Službenim novinama Federacije Bosne i Hercegovine", "Službenom glasniku Republike Srpske" i "Službenom glasniku Brčko Distrikta BiH".